

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 131-1907)

Originalt emne

Foreninger

Foreninger/Aarhus Haandværkerforening

Uddrag fra byrådsmødet den 29. august 1907 - side 22

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 131-1907)

Angaaende et fra Aarhus Haandværkerforening modtaget Andragende om, at Byraadet vilde anstille Forsøg med Anskaffelse af smaa Elektromotorer til Udlejning til Haandværkere og mindre Industridrivende med Ret til Køb paa Afbetaling, forelaa der fra Belysningsvæsenet følgende Indstilling:

"Udvalget foreslaar Byraadet at stille sig imødekommende over for Andragendet ved at vedtage følgende:

I de Gader, hvor elektriske Fordelingsledninger forefindes og ere store nok til at kunne bære yderligere Belastning, indgaar Byraadet paa at lette Haandværkere og Industridrivende Anskaffelsen af elektrisk Drivkraft ved at staa i Forskud for Anskaffelsesomkostningerne for selve Motorene, foreløbig for indeværende Aar med et Beløb stort Kr. 5000.00.

Vilkaarene ville blive nærmere at fastsætte men skulle indeholde følgende Hovedpunkter:

- 1) Motoren maa være et af Belysningsvæsenet godkendt Fabrikat, ligesom Fakturaen maa godkendes af samme.
- 2) Forinden Belysningsvæsenet betaler Motoren, maa Installationen være tilendebragt og de fornødne Overføringsorganer til Arbejdsmaskinerne være til Stede.

3) Andragerne maa stille betryggende Sikkerhed for et Beløb lig Halvdelen af Motorens Anskaffelsessum.

4) Andrageren maa foruden den til enhver Tid gældende Pris paa Elektricitet til Motordrift betale aarlig 1/6 af Anskaffelsesbeløbet som Afdrag paa Motoren samt 4 % Renter.

5) I Tilfælde, hvor Betaling for Strømforbruget samt Afdrag ikke præsteres rettidigt, er Belysningsvæsenet berettiget til at foranledige Motoren nedtaget og realiseret samt Resten af sit Tilgodehavende udlagt hos Kautionsisten."

Vestesen meddelte, at Udvalget, ifølge Andragende fra Haandværkerforeningens Bestyrelse angaaende Udlejning af Motorer til Brug for det mindre Haandværk, foreslog at bevilge 5000 Kr. i dette Øjemed.

Som rent Lejemaal kunde Sagen ikke ordnes, da Lejerne saa kunde komme til at overtage brugte Motorer, der paa Grund af daarlig Behandling kunde være mindre gode, og da Elektricitetsværket saa maatte holde Folk og Værksted til Reparation af Motorerne, og derpaa kunde man ikke indlade sig. Udvalget mente derfor, at den eneste rigtige Løsning af Spørgsmaalet var, at man littede Haandværkerne Anskaffelsen af elektrisk Drivkraft ved at staa i Forskud for Anskaffelsesomkostningerne for Motorerne.

Haandværkerne kunde saa faa den Art Motorer, de ønskede sig, men naturligvis skulde Fabrikatet saavel som Fakturaen være godkendt af Værket.

Forinden Værket betalte Motoren, maatte det forlanges, at Installationen var tilendebragt, og Haandværkeren maatte stille Kaution for Halvdelen af Motorens Anskaffelsessum. Endvidere maatte Haandværkeren aarlig afbetale 1/6 af Anskaffelsessummen samt en Rente af 4 % og indgaa paa, at Værket fik Ret til at nedtage og realisere Motoren, hvis Betalingen for Strømforbruget samt Afdraget ikke blev erlagt til rette Tid.

Hvis Byraadet gik med til de fremførte Betingelser, vilde Udvalget udarbejde mere detaljerede Planer.

Magnus Nielsen takkede for Forslaget og anbefalede dets Vedtagelse.

Simonsen ønskede at vide, hvor meget Kommunen vilde komme til at staa i Forskud for hos hver Lejer, da der sikkert vilde blive Tale om meget store Beløb.

I Randers havde man ordnet Forholdet paa den Maade, at det var rent undtagelsesvis, at andre end Grundejere fik Indlæg, og Kommunen fik saa Prioritet i Ejendommen som

Sikkerhed for Indlæget. En lignende Form vilde være heldigere end Kaution og mere betryggende for Kommunen. Iøvrigt ønskede han flere Oplysninger end de fremførte og tilraadede, at Sagen gik til Budgetudvalget.

Vestesen gik ud fra, at der for de 5000 Kr. kunde foretages 11-12 Anlæg i indeværende Aar, da det var Smaamotorer til 3 á 400 Kr. og mindre, det drejede sig om. Udvalget skulde faa tilføjet en Bestemmelse om at benytte tinglæst Deklaration paa Ejendommen som Sikkerhed, naar det var Ejendomsbesiddere, der ønskede Motor, men det kunde ikke tænke sig det nødvendigt at sende Sagen til Budgetudvalget, da det ikke drejede sig om Penge, der skulde anvendes, men kun om en Pengeanbringelse.

For Tiden kunde Udvalget ikke give flere Oplysninger, men hvis Byraadet vedtog Forslaget, vilde man ved Finansaarets Slutning være i Stand til at fremkomme med en mere fyldig Oversigt.

Mikael Johansen anbefalede Forslaget, der vilde være en Støtte for de smaa Haandværkere. Hr. Simonsens Forslag om Prioritet i Lejerens Ejendom tiltalte ham ikke, da Tinglæsningsen vilde være ret kostbar i Forhold til det Beløb, det drejede sig om.

Filtensborg troede, Forslaget vilde faa stor Betydning, og at de 5000 Kr. snart vilde være opbrugt, hvad han ansaa for meget heldigt. Han ønskede at henstille, at man optraadte saa velvillig som mulig overfor det mindre Haandværk.

Samuelsen anbefalede Indstilling, som Udvalget havde gjort sig Flid for at faa i den Retning, Haandværkerforeningen ønskede, men han vilde advare imod at faa Sikkerhed stillet paa den af Hr. Simonsen anførte Maade.

Simonsen kunde godt tage sit Forslag om at sende Sagen til Budgetudvalget tilbage, da det fremgik af Forhandlingen, at der blev Lejlighed til at se nærmere paa den, naar det detaillerede Forslag kom.

Nørgaard syntes ikke, der kunde være noget i Vejen for at tage Sikkerhed i Ejendom med, naar vedkommende ønskede det, men det maatte ikke blive nogen obligatorisk Fordring.

Samuelsen kunde ikke indse, hvad Budgetudvalget havde med den foreliggende Sag at gøre, da de 5000 Kr. var rent kalkulatorisk ansat, og ingen kunde se, om dette Beløb var tilstrækkelig eller ej.

Nørgaard vilde give Hr. Samuelsen Ret i, at Budgetudvalget ikke bedre end Udvalget for

Belysningsvæsenet kunde se, om Summen var passende, og da det ikke drejede sig om mere end 5000 Kr., var der heller ingen Anledning til at undersøge, om Beløbet var disponibelt.

Formanden saa ingen Grund til at sende Sagen til Budgetudvalget eller lade den gaa til

2. Behandling, da det ikke drejede sig om en Bevilling, og da de 5000 Kr. ikke maatte overskrides.

Simonsen ønskede at se detaljerede Planer.

Nørgaard syntes, at Hr. Simonsens Fordring var lidt af et Mistillidsvotum til Udvalget.

Simonsen vilde helst fuldt ud være klar over, hvad han gik med til.

Vestesen ansaa det for let for Udvalget at sikre Beløbet for Kommunen. Naar Aaret var ude, skulde der blive fremlagt detaljerede Planer.

Indstillingen vedtoges.